

Nr 262

Av fru **Segerstedt Wiberg**, om ändrade regler för tillstånd till innehav av radioamatöranläggning.

(Lika lydande med motion nr 318 i Andra kammaren)

I de nordiska länderna finns totalt ca 8 000 licensierade radiosändaramatörer av vilka många varje år semesterar i något av grannländerna. De ansöker därvid inte sällan hos ifrågavarande lands telemyndighet om temporärt tillstånd att nyttja den egna amatörstationen i semesterlandet. Dessa ansökningar har emellertid med mycket få undantag blivit avslagna — detta gäller samtliga nordiska länder. Under senare år hänför sig beviljade tillstånd uteslutande till utlänningar, som är fast bosatta i ansökningslandet och som inom en snar framtid vinner medborgarskap där.

Tidigare har svenska sändaramatörer vid några tillfällen erhållit temporärt tillstånd av Post- och Telegrafverket i Helsingfors. Sedan 1961 har emellertid alla svenska ansökningar om temporära tillstånd avslagits i Finland. Anledningen har uppgetts vara att Finland saknar reciprocitet med Sverige. (Finland har däremot reciprocitet med flera andra länder, bl. a. Västtyskland och Österrike.) Det finns skäl att förmoda att det tidigare tillmötesgåendet gentemot svenska sändaramatörer varit försök att uppnå ett liknande tillmötesgående från svensk sida, vilket emellertid ej lyckats.

Telestyrelsen har sålunda undantagslöst avslagit alla ansökningar om tillfälliga tillstånd för icke svenska medborgare att inneha och bruka amatörradioanläggning i Sverige. Denna negativa inställning synes väsentligen vara dikterad av säkerhetsskäl. Utslagsgivande är enligt uppgift den ståndpunkt som intas av försvarsstaben och statspolisen, till vilka tillståndsansökningar regelmässigt remitteras.

Frågan har nyligen aktualiserats sedan en finsk medborgare hos Kungl. Maj:t anfört besvär över telestyrelsens beslut att icke bevilja honom tillstånd att tillfälligt inneha och bruka amatörradioanläggning i Sverige. I sina yttranden i besvärssärendet framhåller telestyrelsen, chefen för försvarsstaben samt statspolisintendenten — samtliga avstyrkte — att representanter för de tre myndigheterna i augusti 1963 uppdragit särskilda riktlinjer för tillståndsgivningen. Dessa lyder sålunda:

»1. Tillstånd skall endast beviljas utlänningar, som äro stadigvarande

bosatta i Sverige. I speciella fall kunna dock undantag från denna regel beviljas t. ex. då det av starka humanitära skäl anses motiverat.

2. Ansökningar från utlänningar, som uppfylla i punkt 1. angivna fordringar, skola remitteras till statspolisintendenten och till försvarsstabens inrikesavdelning. (Statspolisen vidareänder remissen till försvarsstaben.)

3. Ansökningar från utlänningar, som icke uppfylla i punkt 1. angivna fordringar, skola avslås direkt av telestyrelsen och behöva icke remitteras.»

Det kan ifrågasättas, om inte säkerhetssynpunkterna i detta sammanhang tillmäts alltför stor betydelse. I alla nordiska länder gäller att tillståndsbevis för amatörradioanläggning utfärdas först efter mycket noggrann prövning. Samtliga tillståndsinnehavare är registrerade. Deras apparater är begränsade till de för amatörradiotrafik upplåtna frekvensbanden, vilka relativt kontinuerligt avlyssnas av sändaramatörer. Det får därför anses mycket osannolikt, att någon skulle utnyttja amatörradiotrafik för illegala sändningar. Mot bakgrund härav synes principerna för tillståndsgivningen vara mogna för omprövning.

Om de svenska myndigheterna intog en liberalare hållning vid behandlingen av tillståndsansökningar från nordbor, borde på någon sikt reciprocitet mellan samtliga nordiska länder kunna uppnås. Detta förutsätter givetvis en nära kontakt mellan telemetryndigheterna i respektive länder. I den mån säkerhetssynpunkter inverkar, bör också på detta område ett nordiskt samarbete kunna etableras.

På sikt är det givetvis önskvärt att tillståndsgivning på reciprok bas utsträcks även till icke-nordiska länder. För närvarande lämnas tillstånd till utländska medborgare — utan krav på reciprocitet — av Afganistan, Andorra, Belgien, Iran, Liberia, Monaco, Nederländerna, Nepal, Norge vad gäller Svalbard, Västtyskland och Jugoslavien. Följande länder kräver reciprocitet: Finland, Frankrike, Schweiz, Östtyskland, USA och Österrike. Ytterligare ett sjuttioal länder utfärdar tillstånd, dock obekant efter vilka principer.

Med stöd av vad ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om en revision av gällande regler för meddelande av tillstånd för innehav av radioamatöranläggning åt medborgare i våra nordiska grannländer även vid mera tillfälliga besök.

Stockholm den 26 januari 1965

Ingrid Segerstedt Wiberg